

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **P. S.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2014, č. j. MV-155562-5/SO/sen-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobce tvrdil, že vede společný rodinný život s družkou, která je občankou České republiky, avšak správní orgány měly za to, že jejich rodinnou vazbu se nepovedlo prokázat.

Žalobce tvrdí, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav. Předně upozorňuje, že neformální vztah druha a družky nelze prokázat žádným listinným osvědčením ve smyslu § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Pokud správní orgány po žalobci předložení takové listiny požadovaly, kladly na něj důkazní břemeno, které nebylo možné splnit. Zároveň správní orgány ignorovaly řadu důkazů, které žalobce předložil. Zejména se jednalo o potvrzení o společném placení nájmu, a o společné fotografie, které dle žalobce nelze

odmítnout pouze s poukazem na totožné oblečení osob na nich vyobrazených, neboť ne každý si zakládá na variaci oblečení a může si ji dovolit.

Správní orgány tvrdily, že ve výpovědích žalobce a jeho družky při provedených výsleších se objevily rozpory, avšak tyto rozpory nebyly nijak specifikovány. Žalobce se svou družkou shodl na všech podstatných okolnostech; případné rozpory jsou způsobeny výhradně odlišným pohledem na věc. Nadto správní orgány odkazují na výsledky učiněné téhož dne, 4. 2. 2013, přičemž uvádějí pokaždé jiná tvrzení, která měli žalobce a jeho družka uvést. Správní orgány vybírají vždy nejvíce si odporující tvrzení, ačkoliv je zjevné, že tato tvrzení pocházejí z různých výsledků.

Závěrem žalobce obsáhle rekapituloval judikaturu vrcholných soudů, z níž vyplývá, že při aplikaci práva nelze prostřednictvím přepjatého formalismu ospravedlnit zjevnou nespravedlnost. Právě k tomu se správní orgány uchýlily, když po žalobci požadovaly nezvratný listinný důkaz o jeho vztahu s občankou České republiky. Správní orgány též nedostatečně hodnotily dopad svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť se omezily na konstatování, že vztah žalobce k družce nebyl prokázán, ale dalšími zákonnými hledisky se nezabývaly. V tomto ohledu je tedy napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Zrekapituloval svou argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí, dle níž sice bylo prokázáno, že žalobce se svou tvrzenou družkou po určitou dobu bydlel, nebyla však prokázána dostatečná délka vztahu ani spotřební společenství. Žalobce již v minulosti neúspěšně žádal o jiné typy pobytových oprávnění a o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka požádal v rámci pobytu v České republice na krátkodobé vízum; jeho tvrzení o rodinném vztahu s občankou České republiky je tedy nedůvěryhodné.

Dne 1.11.2017 se ve věci konalo ústní jednání, při kterém žalobce uvedl, že sice důkazní břemeno k prokázání vztahu s družkou má, ale vzhledem k charakteru vztahu byl ve složité situaci. Jeho tvrzení bylo prokázáno prohlášením jeho přátel, fotografiemi, společným hrazením potravin i pobytovou kontrolou. Rozhodnutí žalovaného žalobce považuje proto za nepřezkoumatelné. Trvalost vztahu prokazuje již jeho existence po celou dobu správního řízení (2 roky). Požadavek žalovaného na předložení listiny byl formalistický, takový doklad objektivně neexistuje, protože vztah druh-družka je vztahem neformálním.

Ze správního spisu vyplývají následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Žalobce podal dne 10. 9. 2012 žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Tvrdil, že žije se svou družkou L. V.

Žalobce i L. V. byli odděleně vyslechnuti dne 4. 2. 2013 a znovu dne 7. 10. 2013. Odpovídali na otázky ohledně svých vzájemných osobních údajů a toho, jak tráví volný čas.

Žalobce v průběhu řízení předložil řadu podkladů, jimiž prokazoval své tvrzení o rodinném vztahu se svou tvrzenou družkou. Jednalo se o celkem tři sady fotografií, na

kterých jsou oba vyobrazení, dále čestná prohlášení přátel, potvrzení o ubytování, příjmové doklady o zaplacení nájmu a účtenky z nákupů potravin.

Na adrese J., Praha 10, byla dne 15. 11. 2012 provedena pobytová kontrola, při níž bylo zjištěno, že žalobce i L. V. bydleli ve společném bytě, a to spolu s matkou L. V. a další ženou.

V průběhu řízení žalobce uvedl novou adresu pobytu, a to H., Praha 10, na které byla provedena pobytová kontrola dne 25. 4. 2013, 2. 5. 2013 a 6. 5. 2013, kdy zde žalobce ani jeho družka nebyli zastíženi. Kontroly byly provedeny v ranních i večerních hodinách. Policisté provádějící kontrolu se celkem třikrát dotazovali místních obyvatel, zda žalobce a jeho družku znají; ve všech případech byla odpověď negativní. V domě však byla nalezena poštovní schránka označená jmény žalobce a jeho družky.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 14. 11. 2013, č. j. OAM-10456-53/PP-2012, byla žalobcová žádost zamítnuta z důvodu nesplnění podmínek podle § 87b ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce nepředložil jakýkoliv listinný důkaz, který by prokázal postavení žadatele jako rodinného příslušníka občana Evropské unie. Příjmové doklady, které měly prokázat společné hrazení nájmu, sice byly vystaveny na jména žalobce a jeho tvrzené družky, avšak nebylo prokázáno, že by se oba na placení nájemného skutečně podíleli. Další doklady o hrazení nájmu pak byly vystaveny společností, která nevystavila žádný z předložených dokladů o ubytování žalobce, a navíc na těchto dokladech byla uvedena adresa v Buštěhradu, kde oba účastníci řízení dle svých tvrzení nikdy společně nebydleli. Společné fotografie byly předloženy vždy poté, co byl žalobce vyzván k předložení dalších důkazů, přičemž žalobce i jeho údajná družka na sobě vždy měly stejné oblečení, což svědčí o účelovosti pořízených fotografií.

Dále správní orgán I. stupně upozornil na rozpory mezi výpověďmi žalobce a jeho údajné družky; konkrétně žalobce uvedl, že část nájmu platí on a část jeho družka, zatímco L. V. uvedla, že se ve střídání nájmu střídají. Při pobytových kontrolách na adrese H., Praha 10, nebyl žalobce se svou družkou nikdy zastížen a nikdo z kontaktovaných obyvatel pár neznal. Rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, jelikož žalobce neprokázal svůj rodinný vztah k občanu Evropské unie a nemá na území České republiky ani jiné rodinné vazby; naopak uvedl, že jeho sourozenci žijí na Ukrajině, a tedy má rodinné zázemí, do kterého se může vrátit.

Žalobcovo odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 3. 2014, č. j. MV-155562-5/SO-sen-2013. Žalovaný uvedl, že žalobce nepředložil důkazy o svém rodinném vztahu s občanem Evropské unie a existence takového vztahu nevyplývala ani z úkonů provedených správním orgánem I. stupně. Dle žalovaného byl žalobce povinen prokázat, že jeho vztah k L. V. je dlouhodobý a že spolu sdílejí společnou domácnost, tedy nikoliv pouze bydlí na společné adrese, ale též sdílí náklady na živobytí. Žalobce byl v České republice jen na základě krátkodobého víza a žádost o povolení k přechodnému pobytu podal bezprostředně po tvrzeném seznámení s L. V. Navíc se v jejich výpovědích objevily neznalosti ohledně vzájemných osobních údajů, jako například vzdělání, rozpory ohledně zaměstnání žalobce a další rozpory týkající se společného života, jako například co měli den před výsledkem k večeři a zda má

žalobce auto. Žalovaný tedy uzavřel, že sice bylo prokázáno, že žalobce po určitou dobu s L. V. žil ve stejném bytě, a to s dalšími osobami, nebyla však prokázána trvalost vztahu ani tzv. spotřební společenství. Žalovaný též uvedl, že neshledává důvod, proč by měly být posuzovány dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, neboť jeho vztah s občankou České republiky nebyl prokázán.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 87b odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), je žadatel o povolení k přechodnému pobytu, jenž je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, povinen k žádosti mimo jiné předložit *„doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie“*. Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců se ustanovení týkající se rodinných příslušníků občana Evropské unie obdobně použijí též na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že *„má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti“*.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010-63, vyplývá, žadatel o povolení k přechodnému pobytu musí prokázat naplnění obou podmínek, tedy že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. V rozsudku ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013-41, Nejvyšší správní soud k otázce dokazování uvedl následující: *„Záleží ... pouze na žadateli, jakým způsobem doloží splnění podmínek ve smyslu § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, resp. jaké hodnověrné, ucelené, konzistentní a vzájemně se doplňující skutečnosti uvede tak, aby v každém individuálním případě byl zákonem předpokládaný trvalý citový a jiný vztah s občanem EU hodnověrně prokázán. Jestliže navzdory výzvám správního orgánu se potřebná iniciativa na straně stěžovatele nedostavila a při jeho výsledku se dokonce projevíly faktické neznalosti o skutečnostech, jež by měl jako otec alespoň rámcově znát (jméno lékaře, třídního učitele, kamarádů nezletilé), nemohla žalovaná dospět k závěru o splnění příslušné zákonné podmínky.“* (bod 29 cit. rozsudku)

S žalobcem lze souhlasit, že neformální trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze jednoznačně prokázat žádným úředním dokladem, který stvrzuje formalizované rodinné vztahy, například manželství. Z rozhodnutí žalovaného je však patrné, že po žalobci nebyl požadován jeden konkrétní písemný doklad, který by měl formu veřejné listiny, ale jakýkoliv důkaz o tvrzeném rodinném vztahu. Žalovaný v rozhodnutí jednoznačně uvedl, že žalobcova tvrzení nebyla prokázána jím předloženými důkazy ani dalšími úkony, které provedl správní orgán I. stupně z úřední povinnosti. Žalovanému tedy nelze vytýkat, že by po žalobci formalisticky požadoval předložení konkrétního důkazu, který nemůže existovat. Rozhodnutí správních orgánů obsahuje rozsáhlé posouzení podkladů rozhodnutí (zejména listiny předložené žalobcem, výpovědi žalobce a L. V.) i závěry z toho vyplývající, námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.

Žalovaný své rozhodnutí především založil na zjištění, že vztah žalobce s L. V. nemůže splňovat podmínku trvalosti, jelikož žalobce podal žádost o bytové oprávnění

bezprostředně poté, co se měl dle svého tvrzení s L. V. seznámit. Ačkoliv je z napadeného rozhodnutí patrné, že nedostatek trvalosti vztahu je pro žalovaného rozhodujícím argumentem pro zamítnutí žalobcovy žádosti, žaloba na něj žádným způsobem nereaguje. Teprve při jednání dne 1.11.2017, tedy po lhůtě k podání žaloby dle § 72, žalobce namítl, že trvalost vztahu byla prokázána již jeho trvající existencí po dobu správního řízení (2 roky). V souladu se zásadou koncentrace soud k pozdě podanému žalobnímu bodu nepřihlédl a neučinil jej součástí soudního přezkumu. Aby mohl být žalobce v řízení úspěšný, musel by tvrdit, že jeho vztah s L. V. podmínku trvalosti splňoval, ačkoliv dle jeho tvrzení započal v srpnu 2012 a žádost o pobytové oprávnění byla podána již dne 10. 9. 2012. Žádné takové tvrzení, skutkové ani právní, žaloba neobsahuje.

Žalobce se v žalobě vymezil proti závěru žalovaného, že se ve výpovědích žalobce a jeho údajné družky objevily rozpory. Žalobní tvrzení o tom, že rozpory nebyly v napadeném rozhodnutí konkrétně popsány či že se jedná o dezinterpretaci různých výsledků, však neodpovídají skutečnosti. V napadeném rozhodnutí se velmi obsáhle rekapituluje, co žalobce a L. V. uvedli ve výsledcích provedených dne 4. 2. 2013 a dne 7. 10. 2013, a jaké rozpory mezi jejich výpověďmi byly. Žalovanému nelze *a priori* vytýkat, že porovnával jak výpovědi obou účastníků učiněné v jeden den, tak jejich různé výpovědi v únoru a říjnu roku 2013; jak rozpory mezi jejich tvrzeními v totožný den, tak rozpory mezi tvrzeními každého z nich v průběhu času totiž mohou být rozhodující pro posouzení jejich věrohodnosti.

Soud pouze stručně rekapituluje, že ve výsledku z února roku 2013 žalobce uvedl, že je na území České republiky poprvé, zatímco L. V. uvedla, že zde byl již vícekrát v minulosti. Pokud jde o placení nájmu, žalobce uvedl, že každý z obyvatel společného bytu (kromě něj a jeho tvrzené družky ještě matka L. V. a čtvrtá osoba) platil, co mohl, zatímco L. V. uvedla, že měli nájem rozdělený na čtyři díly. Ohledně předchozího dne žalobce uvedl, že měli k večeři špagety s kečupem a L. V. uvedla, že jedli kuře se zeleninou. Žalobce uvedl, že chodí do zaměstnání dvakrát týdně, L. V. uvedla, že žalobce chodí do zaměstnání jen dvakrát za měsíc. Žalobce uvedl, že L. V. má střední vzdělání, zatímco ona uvedla, že má jen základní vzdělání.

Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že tyto rozpory ve výpovědích podporují závěr, že mezi žalobcem a L. V. neexistoval trvalý a hluboký citový vztah obdobný vztahu rodinnému. Je sice pravda, že L. V. určité rozpory ve své výpovědi opravila, učinila tak však až k výslovným dotazům právního zástupce žalobce, které byly formulovány značně návodně. Například když ji právní zástupce žalobce upozornil, že žalobce tvrdil, že předchozího dne měli k večeři špagety, začala L. V. tvrdit, že špagety vařila další obyvatelka bytu, přičemž žalobce večeřel jak špagety, tak kuře. Když byla L. V. právním zástupcem žalobce upozorněna, že žalobce dle svého tvrzení chodí do práce dvakrát týdně, uvedla, že se ho neptá, kam chodí, čímž ostatně potvrdila, že její vztah s žalobcem příliš hluboký není.

Též ve výpovědích žalobce a L. V. z října 2013 se objevily rozpory, které lze jen těžko vysvětlit. Tak například žalobce uvedl, že on ani jeho družka nemá auto, zatímco ona uvedla, že žalobce má bílé auto. Žalobce uvedl, že nemají možnost dívat se v bytě na televizi prostřednictvím počítače, zatímco L. V. uvedla, že tuto možnost mají. Žalobce

uvedl, že chodí navštěvovat matku družky jednou za měsíc, zatímco L. V. uvedla, že ji navštívit nechodí.

Chtěl-li žalobce se svou žalobou uspět, měl právě zrekapitulované rozpory ve výpovědích nějakým způsobem vysvětlit, což ovšem neučinil. Namísto toho v žalobě tvrdí, že rozpory uvedené v rozhodnutí žalovaného se ve výpovědích neobjevily, v čemž se ovšem mýlí. Nelze tedy než uzavřít, že provedené výsledky nepotvrdily, že by mezi žalobcem a L. V. existoval trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a naopak že rozpory v jejich výpovědích spíše tvrzení o jejich vztahu znevěrohodnily.

Polemizuje-li žalobce se závěry správního orgánu I. stupně ohledně věrohodnosti dokladů o zaplacení nájmu, přehlíží skutečnost, že žalovaný vzal za prokázané, že žalobce s L. V. bydlel. Za takových okolností je evidentní, že museli oba platit nájem, ale to nijak neprokazuje, že by sdíleli společnou domácnost, respektive že by se společně podíleli na hrazení výdajů na živobytí. Tato žalobní námitka se tedy s odůvodněním napadeného rozhodnutí míjela.

Konečně žalobce tvrdil, že správní orgány měly přihlédnout k předloženým fotografiím. Za výše uvedených okolností však fotografie žalobce a jeho tvrzené družky nebyly samy o sobě způsobily jejich vztah prokázat. Nadto skutečnost, že na každé sadě fotografií mají žalobce a L. V. stejné oblečení, vskutku podporuje závěr správních orgánů, že se jednalo o fotografie pořízené účelově. Ani tato námitka tedy není důvodná.

Soud tedy shrnuje, že žalobce se ani v rovině tvrzení nevymezil proti zjištění žalovaného, že jeho vztah s L. V., i kdyby existoval, nesplňoval podmínku trvalosti. Dále pak nevyvrátil, že se mezi jeho výpověďmi a výpověďmi jeho údajné družky objevila řada nesrovnalostí, což taktéž zakládá významné pochyby o existenci a kvalitě jejich vztahu. Žalobci se nepodařilo ani prokázat, že by se svou údajnou družkou sdílel náklady na vedení společné domácnosti, neboť pouhé sdílení stejného bytu, z něhož vyplývá i placení společného nájemného, pro závěr o sdílení společné domácnosti nepostačuje.

Konečně se soud ztotožňuje s žalovaným, že za daných okolností nebylo namístě posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce v rozsahu všech kritérií uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, samotný § 174a zákona o pobytu cizinců pouze stanoví, jakými hledisky se má správní orgán zabývat v případě, že je podle zákona povinen přiměřenost svého rozhodnutí posuzovat. Samotnou otázku, zda má posouzení přiměřenosti proběhnout, je však třeba hodnotit podle jiných ustanovení právního řádu.

Pokud žalobce žádá o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, lze jeho žádosti vyhovět jen tehdy, je-li skutečně rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Bylo by potom zcela v rozporu s účelem zákona, aby byly posuzovány další aspekty žalobcova soukromého a rodinného života na území České republiky, a na základě tohoto posouzení bylo případně s žalobcem jednáno jako s rodinným příslušníkem občana Evropské unie, jímž není.

Protože žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení nebyl úspěšný a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. listopadu 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: L. H.